

Informe de l'interventor de comptes al pressupost

Esplais Catalans

èsplac

Esplais Catalans

Documentació AGO 2024

Informe de l'Interventor de Comptes d'Esplac

Com a interventor de comptes d'Esplais Catalans, en compliment del que disposen els estatuts de l'associació en el seu article 58 emeto l'informe següent:

Comentaris previs

- Recordar que l'Interventor de comptes emet informes sobre els documents de caire econòmic que se sotmeten a l'aprovació de l'Assemblea, amb la finalitat que els esplais tinguin una eina més per interpretar la documentació i poder emetre un vot més informat.
- No obstant l'anterior, dir que aquest informe o qualsevol d'altre que es pugui emetre des de la Intervenció de comptes no és un informe d'auditoria, i per tant no es tracta de contrastar si la comptabilitat de l'associació és fidedigna o compleix amb la normativa fiscal o comptable, sinó que busca analitzar els comptes d'Esplais Catalans des de l'òptica política i d'acord amb el pla de treball, i si la realitat econòmica de l'associació és coherent amb l'ideari, valors i activitats que aquesta desenvolupa.
- En aquest informe concret, l'anàlisi se centra en el Pressupost 2024, que no deixa de ser una previsió d'ingressos i despeses per a l'exercici 2024. El Pressupost 2023 és la plasmació econòmica del Pla de treball, i per tant només es poden analitzar intencions així com si són coherents els dos documents, i si responen al Pla estratègic de l'associació.
- Així, per elaborar aquest informe, s'han analitzat els següents documents facilitats per la Secretaria General d'Esplais Catalans o que es troben a la web de l'associació:
 - o Memòria 2023 – 2024
 - o Pla de Treball 2024 - 2025
 - o Pla estratègic 2024 – 2027
 - o Pressupost 2025

Valoració d'aspectes formals

- La integració de la memòria, el pla de treball i les variacions de pressupost en un únic document permet seguir relacionar constantment el que es planteja d'acció amb el seu impacte econòmic, tot i que no és fins que s'arriba a l'apartat del pressupost pròpiament dit que es disposa d'una visió més global d'aquest camp. Malgrat això, penso que encara que pogués semblar repetitiu, caldria estendre l'explicació del pressupost específicament sobre els valors numèrics, ja que malgrat una introducció inicial i algun gràfic, la interpretació s'ha de fer sobre taules una mica feixugues d'analitzar amb detall. Igualment, en l'explicació de la

Memòria i Accions, potser s'agrupen totes les partides en grups massa grans, cosa que fa que tinguis una visió poc específica de les partides durant la lectura, especialment pels apartats més llargs.

- La documentació econòmica es presenta amb un llenguatge planer i entenedor que en facilita la lectura i la comprensió, tot i que potser es podria donar un context superior en alguns casos.
- L'explicació del Pressupost és pedagògica i explica de forma senzilla les despeses previstes i els ingressos, però potser ho fa de forma massa genèrica i sintètica.
- El Pressupost conté gràfics que el fan més entenedor, cosa positiva, especialment el que es veu d'evolució temporal.
- Per suggerir algunes millores de tipus formal i facilitar-ne la lectura: o Apareixen algunes comparatives entre el pressupost i els anteriors, en la mesura del possible seria bo comparar-ho amb l'execució pressupostària real, més que amb el pressupost, d'aquells anys que ja estan tancats.
 - o En el cas de l'Esplaiada, seria interessant fer la comparativa del pressupost pel 2025 amb la darrera Manifesta't que es va fer.
 - o Caldria fer explicacions més concretes sobre les principals partides, d'ingressos i despeses.

Valoració general

- El **pressupost canvia una tendència** respecte els anys anteriors. Sobretot perquè creix de forma destacada, per l'esplaiada però també per increment de despeses estructurals, i tot i que no es mostra tota la línia temporal, segurament és dels pressupostos més elevats presentats mai en una AGO.
- Sobte que malgrat que els **ingressos continuen essent massa dependents de les administracions públiques**, i específicament de la Generalitat de Catalunya, no puc trobar accions més decidides per canviar aquesta tendència, de fet, al resum del nou Pla estratègic 2024-2027 no sé veure cap referència a l'autonomia financera, com sí que apareixia al Pla estratègic 2021-2024. Considero un error descuidar aquest tema, i més tenint en compte els pocs avenços dels darrers anys.
- Valorar que el pressupost preveu **utilitzar prop de 43.000 euros del romanent** de l'associació per aconseguir l'equilibri pressupostari, cosa que potser no seria recomanable. Sí que l'Esplaiada representa una despesa de prop de 100.000 €, però també uns ingressos de 70.000 €, de manera que el Romanent va més enllà de cobrir un potencial dèficit concret.
- Continuo trobant a faltar al pressupost alguna reflexió del **context econòmic** general: inflació, finances públiques,... que poden condicionar, i més en un moment de canvi de Govern a la Generalitat de Catalunya, principal finançador.

Valoració dels ingressos

- Els **ingressos públics** continuen representant un percentatge massa alt (75%) que momentàniament es veuen reduïts pels ingressos extraordinaris (quotes de l'Esplaida i Romanent) però que el 2026 tornaran a superar el 80%. Tot i que ha desaparegut l'objectiu d'incrementar les fonts privades del Pla estratègic, és un tema rellevant per la independència de l'associació.
- Si en els darrers informes he parlat de la inflació i del tipus d'interès, els pronòstics per 2025 són més favorables, amb una millora dels dos indicadors. Ara, la preocupació és la **consolidació de les finances públiques**, i com aquestes afectaran al finançament públic i a la capacitat de les AAPP de continuar atenent les demandes socials, en un context on les partides pressupostàries que més creixeran seran les vinculades a Defensa (guerra d'Ucraïna, pròxim Orient,...) i les vinculades a l'envelliment de la població (Pensions i sanitat). L'única possibilitat de millora a l'horitzó és un nou model de finançament per a Catalunya, però en tot cas difícilment es veuria l'efecte abans de 2026, i hi ha moltes incògnites encara per resoldre.
- En els anteriors informes, proposava com a element de reflexió el fet d'**incrementar les quotes dels esplais**, ja que des de 2014 que no es modifiquen. Sorprenentment en aquest pressupost es preveu una disminució dels ingressos per Quotes, es diu que forma part d'un procés de desactivació de participants inactives. Recordo que les quotes continuen situades a 6 €/infant i moni, d'incrementar-se permetria equilibrar el pressupost sense recórrer als estalvis alhora que milloraria la ràtio de finançament privat. Alhora caldria apostar més decididament per convertir monis en socis i sòcies col·laboradores. Un repte que també plantejava per consolidar la tendència creixent de socis col·laboradors, era obtenir la condició d'entitat d'utilitat pública, projecte que està damunt la taula des de fa anys però que no sembla que avanci prou tot i que es pressuposten 500 € més pel 2025 respecte de 2024. Per tant, insisteixo en aquest punt i repeteixo que *“Les entitats són resilient i lliures en la mesura que obtenen independència econòmica, i la millor forma d'obtenir-la és a partir de l'esforç dels seus associats”*. Una altra cosa que sorprèn són els ingressos per assegurances, que pugen malgrat que teòricament també haurien d'estar relacionades amb el nombre de participants.

Valoració de les despeses

- La principal despesa es correspon amb els sous i salaris de la Secretaria Tècnica, aquesta partida creix prop d'un 15% el 2024 (60.000 €). S'explica que es deu a l'increment de les taules retributives d'acord amb el Conveni del Lleure, i també per **la reducció del 7% de la jornada laboral** (de 37,5 a 35h/setmanals en jornada completa) i les ramificacions que té per increments salarials a les

persones que no tenen la jornada completa. Donat que el conveni del lleure estableix un increment a l'1 de gener de 2024 del 3,5%, el principal increment ha de venir per la segona part de l'explicació. Valoro que per la transcendència d'aquest canvi, seria rellevant tenir una explicació més detallada de les raons que han portat a l'Associació a prendre aquesta decisió, que té caràcter estructural. És a dir, és difícilment reversible i donat que es finança en part amb Romanent, s'hauria de veure si és sostenible en el futur, tant a nivell econòmic com laboral, per veure si es podrà fer la mateixa feina amb menys hores, o si s'haurà també d'incrementar el nombre de persones a la ST.

- Valorar positivament que es mantingui el pes relatiu de la **distribució als esplais**, i que es millori, aconseguint que arribi a un nombre major d'esplais.
- Destacar l'esforç continuat de l'associació en **formació**, que hauria de comportar un major nombre de monis formats, i per tant la millora de la seva activitat. Potser caldria fer una anàlisi més profunda del cost per moni i del retorn que té al seu esplai i a Esplac.

Comentaris finals

Resumidament i de forma general, es pot dir que el pressupost respon al Pla de treball i al que es pretén fer. Tot i així, m'han sorgit tres incògnites rellevants. La primera vinculada amb l'increment del 15% de les despeses en personal, amb una política que no s'explica prou bé ni es justifica i que tindrà un impacte a llarg termini sobre l'associació. La segona és l'ús del Romanent en més de 40.000 €, que no es pot explicar només per la celebració de l'Esplaiada. El Romanent és l'estalvi de l'associació per poder fer ús en moments excepcionals o crisis sobrevingudes o per inversions que tinguin un retorn a llarg termini, i penso que no hauria de servir per finançar despesa corrent. La tercera és més de fons i té a veure amb la desaparició del Pla estratègic 2024 – 2027 de l'objectiu d'autonomia financera, i de la valoració poc crítica d'aquest objectiu en el Pla estratègic anterior. El Pla estratègic és ambiciós i extens en molts aspectes, però penso que menysté la importància de disposar d'una associació forta i sostenible econòmicament que pugui mantenir la seva independència respecte dels seus finançadors.

I perquè així consti, ho signo a Sants, a 28 d'octubre de 2024.

Eduard Fernando i Martínez